

Súd: Krajský súd Žilina  
Spisová značka: 12CoP/42/2023  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822202250  
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2024  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová  
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5822202250.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu - sudcov JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Petra Straku, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom – Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, maloletých detí rodičov: matka – C. A., D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XX, G., zastúpená – JUDr. Anton Tabačák, PhD., advokát, so sídlom v H. G. F., A. XX, otec – B. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XX, G., zastúpený – JUDr. Mária Vevurková, advokátka, so sídlom B. XXX, I., o návrhu matky na zvýšenie výživného a o návrhu otca na úpravu styku s maloletými deťmi, na základe odvolania matky proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 6P/24/2022 – 150 zo dňa 20. apríla 2023, takto

### rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okresného súdu:

- v časti výroku I. o povinnosti otca prispievať na výživu maloletej C., nar. XX.XX.XXXX sumou 190,- eur mesačne počnúc 21.11.2022 a vždy do každého 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky,
- vo výroku III. o povinnosti otca zameškané výživné za obdobie od 21.11.2022 do 30.04.2023 vo výške 477,- eur na maloletú C., nar. XX.XX.XXXX splácať v mesačných splátkach vo výške 50,- eur spolu s bežným výživným k rukám matky až do zaplatenia celého dlhu na zameškanom výživnom,
- v časti konštatovanej zmeny rozsudku Okresného súdu Námestovo sp. zn. 12P/4/2021 zo dňa 09.09.2021 vo výroku o výživnom pod bodom II.c/ dotýkajúcej sa vyživovacej povinnosti na maloletú C., nar. XX.XX.XXXX.

Z r u š u j e rozsudok okresného súdu:

- vo zvyšnej časti výroku I. o povinnosti otca prispievať na výživu maloletého B., nar. XX.XX.XXXX sumou 190,- eur mesačne vždy do každého 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky počnúc 21.11.2022,
- vo výroku II. o povinnosti otca zameškané výživné na maloletého B., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 21.11.2022 do 30.04.2023 vo výške 212,- eur splácať v mesačných splátkach vo výške 50,- eur spolu s bežným výživným až do zaplatenia celého dlhu na zameškanom výživnom,
- v časti konštatovanej zmeny rozsudku Okresného súdu Námestovo sp. zn. 12P/4/2021 zo dňa 09.09.2021 vo výroku o výživnom pod bodom II.c/ dotýkajúcej sa vyživovacej povinnosti otca na maloletého B., nar. XX.XX.XXXX,
- vo výroku o náhrade trov konania

a v rozsahu týchto zrušených výrokov v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a na nové rozhodnutie.

Rozsudku sa n e d o t ý k a v odvolaní m nenapadnutom výroku IV. o úprave styku otca s maloletým B. a maloletou C. a v časti konštatovanej zmeny rozsudku Okresného súdu Námestovo sp. zn. 12P/4/2021 zo dňa 09.09.2021 vo výroku o úprave styku pod bodom II.d/.

### o d ō v o d n e n i e :

1. Okresný súd Námestovo, ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom č. k. 6P/24/2022-150 zo dňa 20. apríla 2023:

- uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého B. sumou 190,- eur mesačne a na výživu maloletej C. sumou 190,- eur mesačne vždy do každého 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletých detí odo dňa 21.11.2022 (výrok I.),

- zameškané výživné na maloletého B. za obdobie od 21.11.2022 do 30.04.2023 vo výške 212,- eur uložil otcovi povinnosť zaplatiť matke v mesačných splátkach vo výške 50,- eur spolu s bežným výživným až do zaplatenia celého dlhu na zameškanom výživnom (výrok II.),

- zameškané výživné na maloleté C. za obdobie od 21.11.2022 do 30.04.2023 vo výške 477,- eur uložil otcovi povinnosť zaplatiť matke v mesačných splátkach vo výške 50,- eur spolu s bežným výživným až do zaplatenia celého dlhu na zameškanom výživnom (výrok III.),

- oprávnil otca stretávať sa s maloletým B. a maloletou C. v rozsahu:

o každý nepárny týždeň od piatku od 15:00 hod. do nedele do 19:00 hod. a každý párný týždeň v stredu od 15:00 hod. do 19:00 hod.,

o počas letných prázdnin od 01.07. od 10:00 hod. do 07.07. do 19:00 hod.,

o počas vianočných sviatkov každý párný kalendárny rok od 24.12. od 10:00 hod. do 26.12. do 19:00 hod., počas nepárneho kalendárneho roka od 30.12. od 10:00 hod. do 02.01. do 19:00 hod.,

o počas jarných prázdnin každý nepárny kalendárny rok od pondelka od 10:00 hod. do nasledujúcej nedele do 16:00 hod.

o počas veľkonočných sviatkov každý párný kalendárny rok od zeleného štvrtka od 10:00 hod. do nasledujúceho pondelka do 19:00 hod.

- matke uložil povinnosť maloleté deti na styk s otcom riadne a včas pripraviť a otec maloleté deti vyzdvihne a aj odovzdá v mieste ich bydliska (výrok IV.),

- žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok V.).

2. Na základe vykonaného dokazovania vyhodnotil návrh matky maloletých detí na zvýšenie výživného za čiastočne odôvodnený i keď predmetný návrh uplatnila len rok po tom, ako na pojednávaní uzavreli s otcom maloletých detí rodičovskú dohodu ohľadom výšky výživného.

3. Po právnej stránke okresný súd postupoval podľa článku 5, § 62 ods. 1, 2, 3, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“) v aplikácii s ust. § 157 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

4. Dokazovaním zistil, že naposledy o výške výživného a úprave styku otca s maloletými deťmi bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 12P/4/2021 zo dňa 09.09.2021, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu. Podľa nej sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletého B. výživným v sume 150,- eur mesačne a na maloletú C. výživným v sume 100,- eur mesačne, zároveň sa zaviazal uhrádzať obom maloletým deťom stravné v škole, aj všetky platby za mimoškolskú činnosť. Rodičia sa dohodli na úprave stretávania otca s maloletými deťmi v konkrétnom rozsahu a intenzite. V dobe tejto súdnej úpravy matka sa vyjadrila, že je SZČO firmy „E. B.“ J. mesačným príjmom 450,- eur až 500,- eur, otec rovnako je SZČO firma „K. L.“ J. mesačným príjmom 1.500,- eur. Bytové pomery oboch účastníkov boli rovnaké ako v čase aktuálneho rozhodovania súdu, matka s maloletými deťmi bývala v rodinnom dome a otec v prenajatom trojizbovom byte. Maloletý B. navštevoval 7. ročník ZŠ a maloletá C. 3. ročník ZŠ v G..

5. V aktuálnej veci vyplynulo z dokazovania, že od doby posledného rozhodovania o výživnom došlo k podstatnej zmene pomerov iba na strane maloletej C., ktorá od 01.09.2022 prestúpila z prvého na druhý stupeň základného vzdelávania, čo znamená, že jej pribudli výdavky v súvislosti s novými vyučovacími predmetmi, zvýšili sa náklady na školské pomôcky, tiež oblečenie, obuv, hygienu, mimoškolské záujmové aktivity. Na strane maloletého B. možno podľa súdu prihliadnuť iba na vývoj životných nákladov za obdobie jedného roka, ktorý uplynul od vydania posledného rozhodnutia o výživnom. K zmene pomerov

došlo aj na strane otca, pribudla mu vyživovacia povinnosť voči synovi H. nar. XX.XX.XXXX a otec začal riešiť aj otázku svojho bývania, keďže po tom, ako rodinný dom, ktorého bol výlučným vlastníkom daroval svojim maloletým deťom, býva v prenajatom firemnom byte. Na strane matky k zmene pomerov od posledného rozhodovania súdu o výživnom nedošlo. Pokiaľ matka poukazovala na zvýšené výdavky v súvislosti so zvýšením cien potravín a energií, takáto zmena sa rovnako dotkla aj otca.

6. Matkou tvrdenú zmenenú okolnosť, že od posledného rozhodovania o výživnom sa jej príjem znížil v dôsledku pôsobenia konkurenčnej firmy, ktorú prevádzkuje otec detí podnikajúci v rovnakej oblasti okresný súd neuznal. V danej súvislosti poukázal na to, že samotná matka uvádza svoj aktuálny príjem v sume 650,- eur mesačne, že poberá prídavky na deti vo výške 60,- eur a otec platí výživné v sume 250,- eur, príjmové pomery matky sa neznížili, keďže v dobe pôvodnej úpravy ňou uvádzaný príjem z podnikateľskej činnosti bol vo výške 450,- až 500,- eur mesačne. Súd konštatuje aj pomerne vysoké obraty v podnikaní matky, keď podľa daňového priznania za rok 2022 príjem sa vykazuje vo výške 120.992,59 eur, výdavok 114.975,65 eur, čo nasvedčuje skutočnému životnému štandardu matky, aj výške ňou vyčíslených mesačných výdavkov v celkovej sume 2.059,- eur, ktoré by v prípade príjmu ako to tvrdí v celkovej sume 960,- eur nemala z čoho vykryť. Obdobné platí aj vo vzťahu k príjmovým pomerom otca, keď aj v jeho daňovom priznaní za rok 2022 sú vykázané vysoké výnosy a výdavky, svoju firmu však otec prevádzkoval už aj v čase uzavretia rodičovskej dohody. Otec nad rámec určeného výživného, ktoré platí, zabezpečuje pre maloleté deti bývanie, rodinný dom v jeho výlučnom vlastníctve previedol na deti, čím sa matke znížili výdavky na zabezpečenie bývania sebe alebo maloletým deťom, uvedenú skutočnosť potvrdila aj matka. Vzhľadom na určitý nárast životných nákladov, aj za stavu, že podstatná zmena pomerov na strane mal. B. nebola zistená, súd aj na neho zvýšil výživné zo sumy 150,- eur na sumu 190,- eur mesačne, v postate o 40,- eur mesačne, výrazne prihliadol pri takomto zvýšení na tú skutočnosť, že kým otec v dobe pôvodnej úpravy rodičovskej dohody sa zaviazal uhradzovať aj náklady stravného maloletého syna v škole, potom ako prestal sa stravovať v školskom zariadení, otec odmietol uvedenou sumou prispievať matke na stravu dieťaťa v domácom prostredí.

7. V hodnotiacom súhrnom závere okresný súd uviedol, že výživné zvýšil na sumy primerane zodpovedajúce odôvodneným potrebám detí a ich veku, s prihliadnutím aj na príjmové pomery oboch rodičov, na ich možnosti a schopnosti podieľať sa na výžive svojich detí.

8. Osobitne u každého dieťaťa vyčíslil aj nedoplatok výživného za vymedzené rozhodné obdobie od podania návrhu 21.11.2022 do 30.04.2023, ktoré povolil otcovi splácať v splátkach po 50,- eur mesačne spolu s bežným výživným až do zaplatenia celého dlhu.

9. Rozsah a intenzitu stretnutí otca s maloletými deťmi okresný súd upravil tak, ako to rodičia dohodli v rodičovskej dohode zo dňa 17.01.2023 na informatívnom stretnutí konanom na súde.

10. Rozhodovanie o náhrade trov konania okresný súd oprel o ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku a žiadnemu z účastníkov predmetný nárok nepriznal.

11. Voči rozsudku sa v zákonnej lehote odvolala matka detí, ktorá sa domáha zmeny vo výrokoch I. II. a III. rozsudku (dotýkajúcich sa zvýšenia výživného na maloleté deti), v rámci navrhovanej zmeny žiada uložiť otcovi povinnosť prispievať na výživu mal. B. sumou 250,- eur mesačne a na výživu mal. C. J. 200,- eur mesačne, u oboch odo dňa 21.11.2022 a s poukazom na takto zmenené výšky výživného navrhuje vyčísliť „nanovo“ aj nedoplatok na výživnom na každé z detí. Alternatívne, navrhuje zrušenie rozsudku v odvolaní napadnutých výrokoch I. II. III. s následným vrátením veci okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Primárne zdôrazňuje dôvody ktoré ju viedli k podaniu návrhu dňa 18.11.2022 u súdu o zvýšenie výživného, podľa matky pôvodné výživné už nezohľadňuje potreby maloletých detí, a tiež pri uzatváraní rodičovskej dohody v čase rozvodu nenastalo predkladanie žiadnych príjmov a výdavkov, len sa obaja rodičia snažili nájsť spoločnú reč a mali za to, že dohodnutá výška výživného bude dostatočná. Podľa schválenej rodičovskej dohody rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 12P/4/2021 zo dňa 09.09.2021 otec sa zaviazal platiť výživné na mal. B. vo výške 150,- eur mesačne a na mal. C. vo výške 100,- eur mesačne a zaviazal sa uhradzovať obom maloletým deťom stravné v škole, aj všetky povinné platby za mimoškolské aktivity. Podľa tejto dohody otec prispieval výživným vo výške 250,- eur mesačne spolu na obe mal. deti, stravné uhradzoval v škole vo výške 100,- eur na obe maloleté deti a na

mimoškolské aktivity prispieval iba za dcéru vo výške 12,50 eur mesačne, celková suma, ktorú otec mesačne vynakladal bola vo výške 360,- eur. Matka dáva do pozornosti, že otec bol ochotný pristúpiť aj k úhrade sumy cestovného pre syna, ktorý od septembra 2023 nastúpi na strednú školu, preto sa stalo, že korigovala svoj návrh, znížila pôvodnú výšku výživného a navrhla, aby otec prispieval výživným na syna vo výške 250,- eur a na dcéru vo výške 200,- eur a mimoškolské aktivity a stravné bude hradíť ona. Bola ochotná pristúpiť k rozšírenej úprave styku otca s mal. deťmi a súhlasila s úpravou na akej sa dohodli na informatívnom stretnutí.

13. Otec vo svojom prvotnom podaní - vo vyjadrení k návrhu o zvýšenie výživného prezentoval, že pracuje ako SZČO, na výšku jeho príjmu má vplyv množstvo faktorov, jeho príjem je nepravidelný, pohybuje sa okolo 2.000,- eur mesačne – upozorňuje matka v odvolaní na uvádzané stanovisko otca. Dodáva, že na pojednávaní dňa 20.04.2023 otec už svoj príjem korigoval v zmysle daňového priznania za rok 2022 tvrdil, že má príjem vo výške 1.400,- eur mesačne. Matka zvyrazňuje, že otec detí pred rokom dostal hypotekárny úver vo výške 160.000,- eur, ktorý spláca mesačne vo výške 667,- eur, stavia nový rodinný dom, podniká, v zmysle uvedeného je vysoký predpoklad toho, že príjem otca je vysoký a súd by pri určovaní výživného nemal vychádzať len z jeho predloženého daňového priznania. Otec v rámci svojich mesačných výdavkov uvádza aj sumu 450,- eur mesačne na nájomné, ako sa ale preukázalo na pojednávaní, ide o výdavok firmy, nejedná sa o výdavok z príjmu otca, preto nemal byť uvedený v mesačných výdavkoch otca. Príjmy otca za zdaňovacie obdobie roku 2021 z podnikateľskej činnosti podľa daňového priznania boli vo výške 501.714,83 eur, avšak za rok 2022 jeho príjmy podľa daňového priznania už boli vo výške 707.655,47 eur. Otec síce argumentoval tým, že sa jedná len o obrat a suma uvedená v príjmoch pozostáva vlastne z tovaru, ktorý nakúpil, ona ale tvrdí, že otec účelovo nakúpil tovar na sklad s úmyslom poukázať v rámci daňového priznania na výdaj, jedná sa o doplnenie skladových zásob, čo je možné v priebehu roka zaobstaráť priebežne a nevynakladať také výrazné finančné prostriedky na tvorbu skladových zásob, dôsledok takého postupu podľa matky je ten, že otec preukazuje nízke príjmy a neschopnosť platiť vyššie výživné, čím v konečnom dôsledku ukracuje svoje deti.

14. Matka argumentuje aj ďalšou zmenou, za ktorú považuje, že mal. syn prestal chodiť na obedy v škole z dôvodu, že mu nechutili, otec ale odmietol jej návrh, aby stravné čo platil za maloletého syna do školskej jedálne poukazoval k jej rukám. Ohľadom prepisu vlastníckeho práva nehnuteľnosti na maloleté deti matka uvádza, že predmetnú nehnuteľnosť užívali ako manželia a rodina spoločne, zveľaďovali ju a potom ako prestalo byť ich manželstvo funkčné sa rozhodli s otcom detí vlastníctvo rodinného domu previesť na maloleté deti. Vlastníkmi rodinného domu súp. č. XXX (na LV č. XXXX) v k.ú. G. po vzájomnej dohode s otcom detí sa stali ich spoločné deti, jej ako matke ale ostala povinnosť majetok zveľaďovať, udržiavať, zhodnocovať, všetky potrebné opravy, úpravy, nepredvídateľné náklady týkajúce sa domu ako aj zabezpečenie dreva, uhlia znáša ona, ktorá v dome spolu s deťmi býva.

15. Vytyka súdu prvej inštancie, že nevzal do úvahy, že ona riadne zabezpečuje osobnú starostlivosť maloletých detí, ktorú otec vôbec nespochybnil. Vynakladá všetko úsilie na to, aby deti nepocítili rozvod rodičov a snaží sa im zachovať určitý štandard na aký boli naučené. Všetky výdavky doposiaľ vykrývala aj z úspor, v prípade potreby finančnú pomoc jej poskytla aj rodina. Deťom ponechala napr. aj stavebné sporenia a snaží sa všetko udržať tak ako bolo počas manželstva s otcom detí, aby dopad rozvodu bol na deti čo najmenší. Okresný súd Námestovo rozsudkom v konečnom dôsledku len upravil už reálne platené výživné zo strany otca a namiesto pôvodných 360 eur, ktoré otec vynakladal na výživné na mal. deti v zmysle napadnutého rozhodnutia táto suma je navýšená len o 20,- eur.

16. Pri zhodnotení schopností a možností povinného rodiča – otca súd mal podľa názoru matky postupovať aj podľa princípu potenciality príjmu otca vyjadreného v ust. § 62 ods. 2, ods. 4 Zákona o rodine a vychádzať z príjmov, ktoré povinný (potencionálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Nakoľko otec už podnikal aj počas manželstva s ňou, vedel ako prebieha podnikateľská činnosť v danom sektore, navyše vynakladaním značných finančných prostriedkov na tvorbu skladových zásob berie na seba neprimerané majetkové riziká zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k novej strate možnosti platiť výživné.

17. Podľa záverečného stanoviska matky, výška výživného ku ktorej odvolaním napadnutým rozsudkom bol otec detí zaviazaný súdom nie je postačujúca na krytie odôvodnených a preukázaných potrieb maloletých detí a nezodpovedá schopnostiam a možnostiam povinného rodiča.

18. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhuje potvrdenie rozsudku okresného súdu.

19. Otec sa k odvolaniu matky vyjadril písomne. S jej odvolaním nesúhlasí a žiada potvrdenie rozsudku. Podľa jeho názoru v rámci vykonaného dokazovania bolo preukázané, že on sa o maloleté deti zaujíma, stretáva sa s nimi a podľa potreby aj nad rámec stanoveného výživného ich podporuje (kupuje im napr. sezónne oblečenie). Svoj príjem pred súdom riadne preukázal a na rozdiel od matky nezatajoval. Výživné súd zvýšil primerane aj zohľadnením tej skutočnosti, že mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému H. A., nar. XX.XX.XXXX. Matka návrh na zvýšenie výživného podala už po uplynutí cca jedného roka od doby pôvodnej úpravy, v predmetnom návrhu ale nijakým spôsobom nešpecifikovala, nekonkretizovala ani nepreukázala tvrdenú zmenu, napr. vyššími výdavkami na mal. deti. Z jeho pohľadu matka nepreukázala podstatnú zmenu pomerov ani na jej strane a ani na strane maloletých detí. Práve naopak pomery sa zmenili na jeho strane tým, že mu pribudla nová vyživovacia povinnosť k maloletému synovi, bol nútený vyriešiť si svoju bytovú otázku, keďže po rozpade manželstva odišiel zo spoločnej domácnosti z rodinného domu v G., ktorý prepísal na maloleté deti – B. a C., zobral si hypotekárny úver na stavbu rodinného domu ktorý riadne spláca. Ak matka namieta výšku mesačnej splátky úveru, on zásadne poukazuje na to, že výška mesačnej splátky úveru sa vyrovná mesačnej platbe nájomného.

20. Podľa názoru otca je zrejmé, že matka výšku svojho príjmu pred súdom zámerne skresľuje, jej výdavky sú účelovo nadhodnotené a nezodpovedajú jej deklarovanej príjmu. Matka svoje osobné výdavky vyčísluje v sume 1.133,- eur, v tejto sume sú zahrnuté výdavky na PHM 250,- eur mesačne, matka pritom pracuje a žije v tej istej obci. Vo výdavkoch na mal. deti v sume 925,- eur je zahrnutý výdavok na stavebné sporenie vo výške až 200,- eur mesačne, ktorý nie je možné považovať za nevyhnutný výdavok. Za nadhodnotené považuje otec aj vreckové pre syna uvádzané matkou až vo výške 100,- eur, lieky a výživové doplnky v sume 45,- eur (deti sú zdravé), ošatenie v sume 70,- eur na každé jedno dieťa.

21. Námietku matky o účelovosti postupu otca v podnikaní (s cieľom deklarovania nižšieho príjmu) v súvislosti s nákupom tovaru hodnotí otec za neopodstatnenú a aj nesprávnu. Ozrejmuje, že podniká v oblasti predaja školského a kancelárskeho nábytku, tovar nakupuje a predáva priebežne, skladové zásoby musí mať, nimi pokrýva potreby zákazníkov. Skladové zásoby sú pre efektívne fungovanie a prevádzkovanie podnikania nevyhnutné v rámci bežnej prevádzkovej obchodnej činnosti. Otec tvrdí, že on preukázal súdu svoje osobné, príjmové a majetkové pomery z ktorých vyplýva, že nedisponuje značnými majetkovými podstatami, nevlastní nehnuteľnosti (pozemky, domy, byty, rekreačné chaty), cenné papiere, obchodné podiely. Motorové vozidlá, ktoré zakúpil v rámci svojho podnikania využíva na rozvoz tovaru, ide o používané vozidlá a nie luxusné. Ani jeho príjmové pomery nie sú nadštandardné, dosahuje príjem na úrovni 1.600,- eur mesačne, z tohto príjmu uhrádza výživné na 3 maloleté deti, aj ďalšie nevyhnutné a oprávnené výdavky, ktoré súdu riadne preukázal. Okresný súd vzal pri rozhodovaní do úvahy vek detí, ich sebestačnosť a pri súčte výdavkov na obidve maloleté deti ako ich špecifikovala matka, s prihliadnutím aj na skutočnosť, že matka poberá rodinné prídavky na dve deti v sume 120,- eur, súd mu uložil povinnosť podieľať sa na výžive maloletých detí vo väčšom pomere oproti matke. Súhlasí s primeraným zvýšením výživného ako to ustálil okresný súd.

22. Matka v nasledujúcej písomnej reakcii zotrvala na svojom odvolaní. Podľa nej bolo preukázané, že otec aj pôvodne platil výživné v celkovej výške predstavujúcej zhruba 360,- eur mesačne, táto suma predstavuje úhradu výživného na dve maloleté deti v zmysle prvotného rozsudku, spolu s úhradou stravného v škole, aj s mimoškolskými aktivitami pre dcéru. Navrhovanú výšku výživného v sume 450,- eur spolu na dve dospelávajúce maloleté deti nepovažuje za tak absolútne neprijateľnú ako to prezentuje otec detí, ktorý už v rámci informatívneho stretnutia súhlasil aj s úhradou cestovných nákladov pre syna, ktorý od septembra nastupuje na strednú školu, reflektoval tak tú skutočnosť, že výdavky sa budú opäť len navyšovať. Otec detí vlastní prosperujúcu firmu, čoho je dôkazom aj jeho daňové priznanie za rok 2022, kedy jeho príjmy z podnikateľskej činnosti predstavovali výšku 707.655,47 eur. Aj skutočnosť, že otec detí dostal hypotekárny úver vo výške 160.000,- eur a ďalej, že je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť splátku 667,- eur mesačne svedčí o jeho nadpriemerných príjmoch.

Opakovane upriamuje pozornosť odvolacieho súdu aj na princíp potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe, kedy by súd nemal prihliadať len na faktické príjmy povinného ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale mal by vychádzať z jeho príjmov, ktoré potencionálne mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Matka zotrváva na tom, že súdom zvýšené výživné nie je postačujúce na krytie odôvodnených a preukázaných potrieb maloletých detí a nezodpovedá schopnostiam a možnostiam povinného rodiča.

23. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“ v spojení s § 3 ods. 5 písm. a/ CMP, § 34 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie uplatnil na to oprávnený účastník konania včas (§ 362 CSP, § 359 CSP, § 7 CMP) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 CSP) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu (§ 65 CMP) a bez viazanosti dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 378 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP) rozsudok súdu prvej inštancie čiastočne podľa ust. § 387 ods. 1 CSP vo vzťahu ku mal. C. potvrdil a vo zvyšnej časti – vo vzťahu k mal. B. podľa ust. § 389 ods. 1, písm. b/, c/ CSP zrušil a v zrušenom rozsahu vrátil podľa ust. § 391 ods. 1 CSP vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

24. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine).

25. Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery (§ 78 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine).

26. Hoc matka návrh o zvýšenie výživného na maloleté deti uplatnila u súdu v časovom horizonte 1 rok od právoplatnosti pôvodnej súdnej úpravy, odvolací súd na základe výsledkov doteraz vykonaného dokazovania v zhode s názorom okresného súdu konštatuje splnenie podmienok pre zmenu/zvýšenie výživného na maloleté deti počnúc dňom podania návrhu.

27. Okresný súd porovnaním pomerov existujúcich v dobe pôvodného rozhodovania s pomermi existujúcimi ku dňu svojho rozhodovania o návrhu matky o zvýšenie výživného prijal správny záver s ktorým odvolací súd súhlasil iba vo vzťahu k maloletej C., v tejto časti rozhodnutie okresného súdu potvrdil ako vecne správne. Zvýšenie výživného na maloletú zo sumy 100,- eur mesačne na 190,- eur mesačne zodpovedá zmeneným (zvýšeným) odôvodneným potrebám maloletej, zároveň aj príjmovým možnostiam a schopnostiam otca za zohľadnenia aj, že mu pribudla vyživovacia povinnosť k ďalšiemu dieťaťu a vyjadruje aj požiadavku konzumného charakteru výživného a primeranú participáciu otca na výžive dieťaťa výživným určeným na pravidelné mesačné spotrebovanie. Vo vzťahu k maloletej C. okresný súd správne vymedzil aj rozhodné obdobie za ktoré nedoplatok výživného (ako rozdiel medzi pôvodnou sumou a zvýšenou sumou výživného) ustálil a rozhodnutím súdu povolené otcovi tento nedoplatok splácať v určených splátkach spolu s bežným výživným má svoj zákonný rámec, - napokon ani matka voči uvedenému výhrady v odvolaní nevzniesla.

28. Okresný súd ale otázku zvýšenia výživného vo vzťahu k maloletému B., nesprávne právne posúdil, pretože na úplné zistenie skutočného stavu veci nevykonal potrebné dokazovanie, preto v uvádzanej časti odvolací súd musel konštatovať opodstatnenosť odvolania matky.

29. Je jednoznačné, že oproti pôvodnému obdobiu je matkin príjem vyšší a aj príjmové možnosti a schopnosti otca sú na vyššej úrovni, preukázateľne totiž z podnikania dosahuje taký príjem, že je schopný splácať aj úverové mesačné splátky v nemalej výške. Hoc odvolací súd nezazlieva otcovi jeho zámer – vybudovanie nového bývania pre zariadenie aj svojho osobného života, aj pozitívne vníma, že nehnuteľný majetok ktorý vlastnil daroval svojim dvom maloletým deťom v ktorom je riešené ich bývanie, na druhej strane ale nemožno opomenúť a treba uznať odvolací argument matky, že ona je tým rodičom, ktorá uhradzuje nielen náklady bývania svojich detí, ale aj náklady súvisiace s údržbou majetku detí, pritom poskytuje deťom aj osobnú starostlivosť.

30. Okresný súd relevantne nezistil rozsah zmenených odôvodnených potrieb maloletého B.. Súd iba v rovine formálnej konštatuje, že došlo k určitému nárastu životných nákladov tohto dieťaťa – v dôvodoch rozhodnutia ale neozrejmil ktoré životné náklady mal na mysli a aký rozsah zvýšených nákladov u tohto dieťaťa ustáli. Navyiac je jednoznačne preukázané ako to aj súd konštatuje v rozhodnutí, že otec za maloletého syna neuhradzuje ani náklady stravného v škole - v sume 40,- eur mesačne a túto sumu ani k rukám matky už potom ako dieťa prestalo sa v škole stravovať, na stravu dieťaťa neplatí a súd iba s prihliadnutím na túto skutočnosť pôvodnú výšku výživného na maloletého B. zvýšil o sumu 40,- eur mesačne. Nevysvetlil v rozhodnutí ani svoje úvahy prečo rozsah odôvodnených potrieb mal. B. hodnotil rovnako (rovnakou sumou výživného) ako u mal C., hoc v osobe mal. B. ide o dospelávajúceho chlapca staršieho od mal. C. H. 4 roky. Už v štádiu konania pred okresným súdom bol známy aj predpoklad pokračovania v štúdiu u mal. B. na strednej škole, rodičia komunikovali aj o participácii otca na zvýšených cestovných nákladoch maloletého, za tohto stavu bolo žiadúce, aby súd prvej inštancie v informatívnej rovine zistil, akú strednú školu si maloletý za účelom štúdia vybral, aké predpokladané náklady približne prichádzajú v úvahu v súvislosti s prípravou na nástup maloletého na strednú školu. V súhrne tak konštatovaného odvolací súd má za to, že vo vzťahu k mal. B. absentujú skutkové zistenia (pre nevykonanie dokazovania) potrebné pre objektívne ustálenie bežných, aj zmenených odôvodnených potrieb, preto okresný súd nemohol správne uzavrieť (a ani neuzavrel) otázku zvýšenia výživného na maloletého.

31. V ďalšom štádiu konania okresný súd zistí výsluchom matky, prípadne aj z listinných dôkazov matkou predložených rozsah konkrétnych odôvodnených potrieb mal. B., porovná a vyhodnotí konkrétne aké zmeny oproti pôvodnému obdobiu u mal. nastali, tiež preverí, kedy maloletý nastúpil do 1. ročníka štúdia na strednej škole, aké zameranie študuje a aké sú náklady v súvislosti so štúdiom maloletého na strednej škole. Vzhľadom na odstup času zistí aj príjmové pomery rodičov za rok 2023, za tým účelom zadováži ich daňové priznanie, a v rámci doplneného výsluchu rodičov preverí, aké zmeny medzičasom nastali v ich osobných, rodinných, majetkových pomeroch.

32. Na základe súhrnu rozoberaných úvah odvolací súd musel rozsudok okresného súdu v časti dotýkajúcej sa zvýšenia výživného na maloletého B. zrušiť a v konkrétne vymedzenom zrušenom rozsahu (vrátane bezprostredne súvisiaceho výroku o náhrade trov prvoinštančného konania) vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V novom rozhodnutí okresný súd rozhodne o náhrade trov celého konania – vrátane trov tohto odvolacieho konania.

33. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

#### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).